

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI KADENCJA**

Warszawa, dnia 26 stycznia 2007 r.

Druk nr 350

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

**o warunkach zajmowania niektórych stanowisk w Rzeczypospolitej
Polskiej.**

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senatora Piotra Łukasza J. Andrzejewskiego.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Piotr Łukasz J. Andrzejewski

(-) Paweł Michalak

(-) Ryszard Bender

(-) Elżbieta Rafalska

(-) Jarosław Chmielewski

(-) Jadwiga Rudnicka

(-) Andrzej Kawecki

(-) Sławomir Sadowski

(-) Janusz Kubiak

(-) Jan Szafraniec

(-) Andrzej Mazurkiewicz

(-) Jerzy Szmit

USTAWA

z dnia

o warunkach zajmowania niektórych stanowisk w Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 1.

Zajmowanie stanowisk i pełnienie funkcji niżej wymienionych nie może być wykonywane, przez okres 4 lat od chwili wejścia ustawy w życie, przez osoby wymienione w art. 2:

- 1) Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów, ministra, sekretarza stanu i podsekretarza stanu;
- 2) zastępcy Prokuratora Generalnego;
- 3) Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej;
- 4) kierownika urzędu centralnego i jego zastępcy;
- 5) wojewody i wicewojewody;
- 6) Prezesa i wiceprezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa;
- 7) dyrektora generalnego w ministerstwie, urzędzie centralnym lub urzędzie wojewódzkim;
- 8) pracownika urzędu państwowego oraz członka korpusu służby cywilnej, zajmującego kierownicze stanowisko:
  - a) w urzędach organów władzy publicznej, w tym naczelnych i centralnych organów administracji państwowej: dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej,
  - b) w administracji rządowej w województwie: dyrektora i jego zastępcy, kierownika zespolonej służby, inspekcji lub straży i jego zastępcy, kierownika w organie administracji niezespolonej i jego zastępcy;
- 9) pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie powołania: zastępcę wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a także sekretarza lub skarbnika powiatu lub gminy oraz skarbnika województwa;

- 10) członka Zarządu Narodowego Banku Polskiego, członka zarządu lub rady nadzorczej banku państwowego;
- 11) członka zarządu lub rady nadzorczej, dyrektora programu i jego zastępcy, wydawcy programów publicystycznych i informacyjnych oraz dyrektora terenowego oddziału i agencji "Telewizji Polskiej - Spółka Akcyjna" i "Polskiego Radia - Spółka Akcyjna", a także członka Zarządu, Rady Nadzorczej i Rady Programowej "Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna", dyrektora oddziału, dyrektora biura, redaktora naczelnego "Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna" oraz dyrektora i członka rady nadzorczej spółki radiofonii regionalnej;
- 12) dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, jego zastępcy oraz osoby zarządzającej przedsiębiorstwem na podstawie umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym;
- 13) osoby sprawującej zarząd w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego, której sprawowanie zarządu zlecono na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji;
- 14) członka zarządu lub rady nadzorczej spółki handlowej z udziałem Skarbu Państwa, w której udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;
- 15) członka zarządu lub rady nadzorczej spółki handlowej z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, w której udział jednostki samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji.

Art. 2.

Do negatywnych przesłanek dla pełnienia stanowisk wymienionych w art. 1 zalicza się pełnienie w okresie od 21 lipca 1944 r. do dnia 22 grudnia 1990 r. następujących funkcji:

- 1) zajmowała kierownicze stanowisko w organie bezpieczeństwa państwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, była funkcjonariuszem lub żołnierzem tego organu;
- 2) współpracowała z organem, o którym mowa w pkt 1, i była określana w terminologii służbowej jako: informator, tajny współpracownik, kontakt operacyjny, kontakt informacyjno-służbowy, kontakt służbowy, kontakt poufny, konsultant, punkt korespondencyjny;
- 3) była w Polskiej Partii Robotniczej lub Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej:
  - a) członkiem Komitetu Centralnego lub jego zastępcą,
  - b) członkiem Centralnej Komisji Kontroli Partyjnej (Kontrolno-Rewizyjnej),
  - c) członkiem komitetu wojewódzkiego lub jego zastępcą,

- d) członkiem wojewódzkiej komisji kontroli partyjnej (kontrolno-rewizyjnej),
  - e) członkiem egzekutywy komitetu powiatowego (miejskiego, dzielnicowego),
  - f) sekretarzem komitetu gminnego (lub równorzędnego),
  - g) sekretarzem komitetu zakładowego (lub równorzędnego),
  - h) pracownikiem politycznym instancji wskazanych w lit. a-g;
- 4) była dyrektorem lub zastępcą dyrektora wydziału spraw wewnętrznych prezydium wojewódzkiej rady narodowej lub wydziału spraw społeczno-administracyjnych urzędu wojewódzkiego.

Art. 3.

Przed powołaniem na funkcje publiczną określona w art. 1 lub zawarciem umowy o pracę w celu pełnienia takiej funkcji właściwy organ powołujący lub zatrudniający dokona oceny czy nie zachodzą określone ustawą przesłanki negatywne dla nawiązania stosunku pracy. Organ ten może zobowiązać osobę ubiegającą się o złożenie oświadczenia co do braku występowania określonej ustawą przesłanki negatywnej dla zajmowania stanowisk i pełnienia funkcji wymienionych w art. 1.

Art. 4.

Stwierdzenie faktu istnienia po stronie osoby zajmującej stanowisko lub pełniącej funkcję wymienione w art. 1 przesłanki negatywnej wymienionej w art. 2 może stanowić samodzielną przesłankę odwołania z zajmowanego stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Wobec systematycznego ujawniania, iż za licznymi zjawiskami występujących aktualnie patologii w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących bezpieczeństwa państwa i praw obywateli stoją ludzie pełniący w PRL-u przed 22 grudnia 1990 r. funkcje związane z totalitarnymi, antydemokratycznymi metodami sprawowania władzy naruszającymi demokratyczne zasady państwa prawa – istnieje potrzeba znowelizowania dyrektyw transformacji ustrojowej wynikających z następujących przesłanek:

- uznania państwa utworzonego w wyniku II wojny światowej na ziemiach polskich i funkcjonującego w latach 1944-1989 za niedemokratyczne państwo o totalitarnym systemie władzy, będące elementem światowego systemu komunistycznego, pozbawione suwerenności i nie realizujące zasady zwierzchnictwa Narodu (z uchwały Senatu RP z 16.IV. 1998 r. M. P. nr 12 z 29.IV.1998 r.);
- przyjęcia konieczności usunięcia byłych pracowników i współpracowników UB i SB z ważnych w Państwie funkcji publicznych oraz stworzenia przesłanek prawnych do nieobejmowania przez te osoby takich funkcji w przyszłości – jako minimalnego postulatu sprawiedliwości i warunku bezpiecznego rozwoju demokracji w Polsce (z uchwały Senatu RP z 17 czerwca 1992 r.).

Wymienione w ustawie stanowiska i funkcje były pośrednio bądź bezpośrednio powiązane i uzależnione od struktur Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w sposób pozwalający na przenikanie systemu decyzyjnego z ZSRR na struktury państwa wasalnego jakim była PRL. Funkcje w aparacie partyjnym przenikały się z realizacją zadań organów bezpieczeństwa tak podporządkowanego państwa światowemu systemowi komunistycznemu kierowanemu przez ZSRR.

Osoby powiązane w przeszłości ze strukturami zależnego od Rosji systemu decyzyjnego biorące czynny udział w umacnianiu totalitarnego zniewolenia społeczeństwa i aktualnie pełniące bądź ubiegające się o pełnienie funkcji decyzyjnych we władzach rządowych i samorządowych – winny być ujawnione i weryfikowane co do wpływu swoich zależności i postaw z okresu PRL – na bieżący system decyzyjny struktur wpływających na sposób zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania demokratycznego państwa prawa i przestrzegania praw jego obywateli.

Pozwala na to art. 31 ust. 3 Konstytucji RP wskazując, iż "Ograniczenie w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw."

Projekt ustawy nie wywołuje skutków finansowych. Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.